

KONVENCIJE MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE RADA O UVJETIMA RADA NA MORU KOJE OBVEZUJU REPUBLIKU HRVATSKU

Marina Vokić Žužul,
mladi asistent,
Jadranski zavod HAZU, Zagreb

UDK 341.018:347.793:349.2
Stručni rad
Primljeno: studenoga, 1995.

U radu se iznose osnovne značajke pomorskih konvencija Međunarodne organizacije rada koje obvezuju našu državu i polazišta su u uređivanju radnih odnosa hrvatskih pomoraca. Obvezivanjem tim međunarodnim ugovorima te Konvencijom o minimalnim standardima na trgovačkim brodovima, za koju je upravo pokrenut postupak ratifikacije, ispunjavaju se i preduvjeti za sudjelovanje Hrvatske u integracijskim procesima na unapređenju sigurnosti plovidbe i zaštiti ljudskih života na moru.

UVOD

S obzirom na posebne uvjete života i rada članova posade pomorskih brodova te međunarodni karakter pomorstva kao djelatnosti, Međunarodna organizacija rada od svog osnutka do danas pomorskim pitanjima posvećuje posebnu pozornost. Brojnim konvencijama i preporukama usvojenim u 75 godina djelovanja, ova je organizacija stvorila gotovo potpuni međunarodni zbornik koji se odnosi na pomorce kao posebnu kategoriju djelatnika.

Instrumentima MOR-a obuhvaćena su sva najvažnija pitanja radnoga odnosa pomoraca počevši od obuke i uvjeta zapošljavanja, plaća i radnoga vremena, do zaštite na radu, zdravstvene zaštite i socijalnog osiguranja. Putem njih se usmjerava i kontrolira razvoj nacionalnih zakonodavstava i prakse država članica.

Članicom Međunarodne organizacije rada Hrvatska je postala 6. kolovoza 1992. godine, a notifikacijom sukcesije strankom trinaest pomorskih konvencija. Pitanja koja te konvencije reguliraju odnose se isključivo na pomorce. Na ribare i lučke radnike primjenjuju se drugi instrumenti MOR-a.¹

¹ Mogućnost da se pomorske konvencije MOR-a primjenjuju i na trgovačko pomorsko ribarstvo postoji jedino ukoliko država koja vrši ratifikaciju, uz konzultaciju sa organizacijama

Uz ta pitanja u ovome radu se razmatraju i minimalne norme koje moraju biti ispunjene na brodovima trgovачke mornarice, u skladu s Konvencijom MOR-a broj 147, koju bi Hrvatska trebala uskoro ratificirati.

NAPOMENE O OBILJEŽJIMA MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE RADA I POSEBNOM POSTUPKU USVAJANJA NORMI KOJE SE ODNOSE NA POMORCE

Po organizacijskom ustrojstvu, aktima koje donosi i pravilima funkcioni- ranja, Međunarodna organizacija rada je specifična organizacija u međunarod- nom pravu i međunarodnim odnosima. Izdvaja se osobito po efikasnosti u postizanju ciljeva, poglavito u djelokrugu pravne regulative. To je rezultat usvojene koncepcije tripartitnog sastava te organizacije koji omogućava predstavnicima država odnosno vlada, poslodavaca i djelatnika da uzajamno normiraju ona rješenja koja se mogu prihvati i biti ostvarivana neovisno o političkim interesima i ekonomskom razvojnom stupnju pojedinih zemalja članica.²

Osnovnu zadaću da stalno doprinosi poboljšanju radnih i životnih uvjeta djelatnika u čitavom svijetu, Međunarodna organizacija rada ostvaruje putem konvencija, preporuka i rezolucija. Karakter međunarodnih ugovora imaju jedino konvencije. Njih usvaja Opća konferencija Međunarodne organizacije rada, a njihov tekst obvezuje države članice kada ga ratificiraju ili mu pristupe. Preporuke ne podliježu ratifikaciji i imaju karakter uputstava za uređenje pojedinih pitanja u nacionalnim zakonodavstvima, a najmanje obvezujući instrumenti su rezolucije.³ Prema članku 19. Ustava Međunarodne organizacije rada, obveza je država članica da upoznaju nadležne zakonodavne organe sa svim konvencijama i preporukama koje usvoji Opća konferencija MOR-a. Valja međutim istaknuti, da instrumenti MOR-a nisu po svom sadržaju radikalni, nego predstavljaju minimum i osnovu za ostvarivanje veće zaštite i većih prava za djelatnike u okvirima svake pojedine države.⁴

Uvjeti rada pomoraca uređuju se instrumentima koji se donose na posebnim pomorskim zasjedanjima Opće konferencije Međunarodne organizacije rada. Ta je praksa ustanovljena još 1919. godine, kada je organizacija i osnovana. Pomorske norme razmatraju se po dobivenom pozitivnom

predstavljaju brodovlasnike u ribarstvu i ribare, ocijeni da je to ostvarivo i ako se to izričito predviđi aktom ratifikacije.

2 Cf. J. Perlain: Međunarodna organizacija rada i njene konvencije, s posebnim osvrtom na konvencije koje reguliraju status pomoraca, Split 1981, str 1-2.

3 V. pobliže: N. Tintić, Radno i socijalno pravo, Knjiga prva - Radni odnosi I, Zagreb 1969., str.188-192.

4 Cf. S Arsenić: "Konvencije i preporuke Međunarodne organizacije rada u oblasti pomorstva", Pomorski zbornik, broj 26, Rijeka 1988. str.385.

mišljenju Zajedničke pomorske komisije sastavljene od predstavnika brodovlasnika i organizacija pomoraca te po obavljenoj prethodnoj raspravi pred Tripartitnom pripremnom tehničkom pomorskom konferencijom. Već 1920. godine održano je u Ženevi prvo zasjedanje posvećeno isključivo pomorskim pitanjima. Tada usvojene, prve tri pomorske konvencije i dvije preporuke, bile su začetak stvaranja međunarodnoga kodeksa pomoraca,⁵ kojega danas čini 30 konvencija i 23 preporuke Međunarodne organizacije rada.⁶

POMORSKE KONVENCIJE MOR-a KOJIMA SE HRVATSKA DOSADA OBVEZALA

Pomorske konvencije Međunarodne organizacije rada primjenjuju se na sve pomorske brodove, državne ili privatne, što su registrirani na teritoriju države članice koja ih ratificira i koji su namjenjeni trgovачkom pomorskom brodarstvu, kao i na sve brodovlasnike i pomorce na tim brodovima. Pod pomorcem se podrazumijeva svaka osoba zaposlena po bilo kojoj osnovi na pomorskom brodu, izuzimajući osobe angažirane za rad na ribarskim i ratnim brodovima.

Prema broju izdatih pomorskih knjižica od osamostaljenja Hrvatske do danas, procjenjuje se da u našoj zemlji ima oko 25000 pomoraca. Smatra se da ih u svijetu ima više od dva i pol milijuna iz osamdesetak pomorskih država. Zbog izrazite specifičnosti njihovoga radnopravnog statusa te primjene novih tehničkih dostignuća u plovidbi morem, u svakoj je pomorskoj državi nužno izjednačavanje propisa koji uređuju uvjete rada na moru.⁷

Temeljem notifikacija o sukcesiji Hrvatska se obvezala konvencijama koje uređuju temeljna pitanja radnopravnoga i socijalopravnoga položaja pomoraca i od 8. listopada 1991. godine smatra se njihovom strankom.⁸

Pomorske konvencije MOR-a, na čiju se primjenu u zakonodavstvu i praksi Hrvatska dosada obvezala mogu se, prema pitanjima koja uređuju, svrstati u nekoliko skupina:

⁵ V. pobliže: International Legislation on Shipping, United Nations, - TD 32/Rev.1, p.21-22.

⁶ U okviru Međunarodne organizacije rada usvojen je veći broj instrumenata koji uređuju uvjete rada pomoraca ali neke konvencije nisu nikada stupile na snagu jer nisu imale dovoljan broj ratifikacija. S obzirom na to da su donijete revidirane konvencije o istim pitanjima, 6 konvencija više nije otvoreno za ratifikaciju (to su konvencije br. 54, 57,72, 75, 76, i 93). Takoder, 4 preporuke zamijenjene su novima o istom predmetu.

⁷ V. opširnije: N.Tintić, "Radni odnosi pomoraca", Pomorska enciklopedija, svezak 6, Zagreb 1983.

⁸ Narodne novine - Međunarodni ugovori, br.1/1992.

1. Obuka i zasnivanje radnoga odnosa

Pitanja obuke i zasnivanja radnoga odnosa pomoraca predmetom su reguliranja u dvije konvencije kojima se naša država obvezala.

Konvencija (broj 9) o namještenju pomoraca⁹, usvojena već 1920. godine, zabranjuje da pomorci pri zapošljavanju plaćaju bilo kakvu naknadu, te obvezuje države stranke da u tu svrhu uspostave sistem javnih, besplatnih ureda. Konvencijom (broj 22) o ugovoru o zaposlenju pomoraca iz 1926. godine¹⁰ utvrđen je sadržaj toga ugovora glede prava i obveza osoba koje ugovor zaključuju, rokova vezanih za trajanje i prestanak ugovora, a određeno je i obvezno upoznavanje pomorca s poslovima i zadacima koje mora izvršavati.

2. Uvjeti za zapošljavanje

Od instrumenata MOR-a koji reguliraju opće uvjete za zapošljavanje u pomorstvu Hrvatsku obvezuju konvencije koje se odnose na minimalne godine života i opću zdravstvenu sposobnost. Te su norme usvojene prvenstveno radi zaštite osoba koje se namjeravaju zaposliti na brodovima, jer bi u protivnom taj rad mogao biti opasan po njihovo zdravlje i život.

Prema Konvenciji o minimalnim godinama starosti za zasnivanje radnog odnosa (broj 138) iz 1973. godine,¹¹ najniža dobna granica za zapošljavanje ne treba biti ispod dobne granice kada se završava obvezno školovanje, a u svakom slučaju nikako ispod 15 godina.

Uz tu konvenciju koja se ne odnosi isključivo na pomorce, Hrvatska je i stranka Konvencije (broj 16) o obveznom liječničkom pregledu djece i mladića zaposlenih na brodovima te Konvencije (broj 73) o liječničkim pregledima pomoraca.

Konvencijom broj 16, koja je usvojena 1921. godine¹² određeno je da osobe mlađe od 18 godina mogu biti zaposlene na brodu tek nakon što podnesu liječničko uvjerenje kojim se potvrđuje njihova sposobnost za rad.

Takvu obvezu za sve osobe angažirane za rad na brodovima utvrđuje Konvencija broj 73 usvojena 1946. godine.¹³ Liječnička potvrda mora

⁹ Placing of Seamen Convention - Konvencija je stupila na snagu 23. studenoga 1921. Tekst: Službene novine Kraljevine Jugoslavije br. 44-XVI/1930.

¹⁰ Seamen's Articles of Agreement Convention - Konvencija je stupila na snagu 4. travnja 1928. Tekst: Službene novine Kraljevine Jugoslavije br. 44-XVI/1930.

¹¹ Minimum Age Convention - Konvencija je stupila na snagu 19. lipnja 1976. Tekst: Službeni list SFRJ, dodatak, br. 14/1982.

¹² Medical Examination of Young Persons (Sea) Convention - Konvencija je stupila na snagu 20. studenoga 1922. Tekst: Službene novine Kraljevine Jugoslavije br. 95-XII/1927.

¹³ Medical Examinations (Seafarers) Convention - Konvencija je stupila na snagu 17. kolovoza 1955. Tekst: Službeni list SFRJ, dodatak, br. 3/1967.

sadržavati nalaz i mišljenje da osoba dobro vidi i čuje, a osoba koja će biti zaposlena na palubi da na zadovoljavajući način poznaje boje te da nema nikakve mane koja bi mogla biti pogoršana službom na moru, odnosno mane koja je čini nesposobnom za tu službu ili bi bila rizik za druge osobe na brodu.

3. Potvrde o stručnoj spremi

S obzirom na to da je stručna sprema, posebno viših funkcija na brodu, jedan od bitnih elemenata sigurnosti u uvjetima rada na moru, instrumenti Međunarodne organizacije rada utvrđuju da osobe zainteresirane za obnašanje određenih funkcija na brodu trebaju imati potvrdu o sposobnosti i kvalifikacijama koje izdaje ili odobrava nadležni organ države u kojoj je brod registriran. Hrvatska je stranka triju konvencija koje uređuju ovo pitanje - Konvencije (broj 53) o minimumu stručne spreme zapovjednika i časnika trgovačke mornarice,¹⁴ Konvencije (broj 69) koja se odnosi na diplomu o stručnoj sposobnosti kuhara¹⁵ i Konvencije (broj 74) o uvjerenju o spremi kvalificiranoga mornara.¹⁶ Ti instrumenti određuju uvjete pod kojima se potvrde mogu izdavati.

4. Opći uvjeti rada

Hrvatska je notificirala sukcesiju u odnosu na tri međunarodna ugovora koji reguliraju opće uvjete rada na moru.

Prema Konvenciji (broj 23) o repatriiranju pomoraca iz 1926. godine¹⁷ svaki pomorac, iskrcan u toku ugovora o zaposlenju ili po njegovu isteku, ima pravo biti vraćen u svoju zemlju ili luku u kojoj je sklopio ugovor o zaposlenju, odnosno u polaznu luku broda. Povratno putovanje se, prema Konvenciji smatra osiguranim, kada se pomorcu nađe odgovarajuće zaposlenje na brodu koji ide u jednu od luka određenih za repatriiranje.

Konvencija (broj 91) iz 1949. godine¹⁸ bavi se pitanjem plaćenih godišnjih odmora, a Konvencija broj 109 plaćama, vremenom u tijeku kojega je član posade dužan raditi, te brojnim stanjem posade potrebnim da se očuva sigurnost ljudskih života na moru.

¹⁴ Officers' Competency Certificates Convention - Konvencija je usvojena 1936, a stupila je na snagu 29. ožujka 1939. Tekst: Službeni list FNRJ, dodatak, br.11/1958.

¹⁵ Certification of Ships' Cooks Convention - Konvencija je usvojena 1946, a stupila je na snagu 22. travnja 1953. Tekst: Službeni list FNRJ, dodatak, br.7/1961.

¹⁶ Certification of Able Seamen Convention - Konvencija je usvojena 1946, a stupila je na snagu 14. srpnja 1951. Tekst: Službeni list FNRJ, dodatak, br.3/1962.

¹⁷ Repatriation of Seamen Convention - Konvencija je stupila na snagu 16. travnja 1928. Tekst: Službene novine Kraljevine Jugoslavije br. 44-XVI/1930.

¹⁸ Paid Vacations (Seafarers) Convention - Konvencija je stupila na snagu 14. rujna 1967. Tekst: Službeni list SFRJ, dodatak, br.7/1967.

Iako je usvojena još 1958. godine, Konvencija o plaćama, radnom vremenu na brodu i brojnom stanju posade¹⁹ još uvijek nije dobila dovoljan broj ratifikacija da bi stupila na snagu. Teškoće glede obvezivanja tom konvencijom proizlaze iz njezinoga drugog dijela u kojem se utvrđuje minimalni iznos plaća. Upravo je to bio razlog da je, već iste godine kada je usvojena, dopunjena Preporukom broj 109 koja je ustanovila više iznose plaća od onih utvrđenih Konvencijom. Kasnije su ti iznosi određivani rezolucijama. Posljednji tako utvrđen iznos minimalne osnovne plaće za kvalificiranoga pomorca je 385 dolara.

5. Zaštita na radu

Tijekom rada na brodu pomorci su izloženi različitim štetnim utjecajima koji mogu imati za posljedicu ozljede ili bolest. Za njihovu zaštitu, dok im je brod ne samo mjesto rada nego i življjenja, od posebne je važnosti udovoljavanje uvjetima koje propisuje Konvencija (broj 92) o smještaju posade na brodovima, usvojena 1949. godine.²⁰ Tim su ugovorom, koji obvezuje i našu zemlju, detaljno su određeni mjesto, pristup, konstrukcija i raspored prostorija za smještaj posade. Konvencija, među ostalim uvjetima, propisuje da ti prostori moraju omogućiti članovima posade dovoljno sigurnosti, zaštitu protiv nevremena i mora, izolaciju protiv topline, hladnoće, velike buke i isparavanja koja dolaze iz drugih djelova broda.

6. Socijalno osiguranje

Iz područja socijalnoga osiguranja pomoraca Hrvatsku zasada obvezuju Konvencija o naknadi za nezaposlenost u slučaju gubitka zbog brodoloma²¹ i Konvencija o bolesničkom osiguranju pomoraca.

Pravilo o plaćanju naknade pomorcima u minimalnom iznosu od dvije mjesecne plaće u slučaju gubitka ili potapanja broda uvedeno je još 1920. godine. Takva se naknada isplaćuje za sve dane dok traje nezaposlenost.

Konvencijom (broj 56) o bolesničkom osiguranju pomoraca²² iz 1936. godine predviđeno je da svaka osoba zaposlena na pomorskom brodu upisanom u upisnik brodova na teritoriju za koji je na snazi ta konvencija, podliježe obveznom osiguranju za slučaj bolesti.²³ Osiguranik, koji je zbog

19 Wages, Hours of Work and Manning (Sea) Convention. Tekst: Službeni list SFRJ, dodatak, br.10/1965.

20 Accommodation of Crews Convention - Konvencija je stupila na snagu 29. siječnja 1953. Tekst: Službeni list SFRJ, dodatak, br.3/1967.

21 Unemployment Indemnity (Shipwreck) Convention - Konvencija je stupila na snagu 16. ožujka 1923. Tekst: Službene novine Kraljevine Jugoslavije br. 44-XVI/1930.

22 Sicknes Insurance (Sea) Convention - Konvencija je stupila na snagu 9. prosinca 1949. Tekst: Službeni list FNRJ, dodatak, br.12/1958.

23 Ibid., članak 1 st.1.

bolesti nesposoban za rad, ima pravo na novčanu naknadu najmanje za 26 prvih tijedana nesposobnosti.

MINIMALNI STANDARDI KOJI MORAJU BITI ISPUNJENI NA TRGOVAČKIM BRODOVIMA PREMA KONVENCIJI MOR-a BROJ 147 KOJOM BI SE HRVATSKA TREBALA USKORO OBVEZATI

Zbog nepoštivanja već usvojenih normi iz područja sigurnosti plovidbe te životnih i radnih uvjeta pomoraca Međunarodna organizacija rada usvojila je 1976. godine Konvenciju (broj 147) o minimalnim standardima na trgovačkim brodovima. Konvencijom je određen skup minimalnih normi koje moraju biti ispunjene na tim brodovima, a obuhvaćaju najnižu dobnu granicu za zapošljavanje, liječničke preglede i zdravstvenu zaštitu, zaštitu na radu i bolesničko osiguranje, smještaj i prehranu posade, repatrijaciju, ugovor o zapošljavanju, svjedodžbe o stručnoj spremi časnika, sindikalne slobode i zaštitu sindikalnog prava te pravo organiziranja i kolektivnog pregovaranja.²⁴

Konvencija je stupila na snagu 28. studenoga 1981, a već obvezuje države Europske Unije i niz drugih pomorskih zemalja. Brodovi hrvatskih brodara u lukama tih država podliježu stoga inspekcijskom nadzoru kako ga propisuje Konvencije broj 147.

U Republici Hrvatskoj je upravo pokrenut postupak za njezinu ratifikaciju.

Države koje se obvežu tom konvencijom moraju imati zakone i druge propise potpuno usklađene s 11 ranije usvojenih konvencija MOR-a, nabrojenih u njezinome prilogu.²⁵

Obvezatne su također, na učinkovitu jurisdikciju ili nadzor nad brodovima koji su registrirani na njihovu teritoriju u odnosu na standarde sigurnosti plovidbe, uvjete života i rada na brodu i mјere socijalnog osiguranja. Pomorci

24 Cf. The Ratification of Maritime Conventions, Lloyd's of London Press Ltd. 1993. p.1.6-1 - 1.6-2/5.

25 To su: Konvencija br.138 o minimalnoj dobi iz 1973, ili br.58 o minimalnoj dobi (za rad u pomorstvu), revidirana 1936, ili Konvencija br.7 o minimalnoj dobi za rad u pomorstvu iz 1920;

Konvencija br.55 o obvezama brodara u slučaju bolesti ili nesreće pomoraca iz 1936, ili Konvencija br.56 o bolesničkom osiguranju pomoraca iz 1936, ili Konvencija br.130 o zdravstvenoj zaštiti i naknadama u slučaju bolesti iz 1969;

Konvencija br.73 o liječničkom pregledu pomoraca iz 1946;

Konvencija br.134 o prevenciji nesreća na poslu pomoraca iz 1970 (čl. 4 i 7);

Konvencija br.92 o smještaju posade (revidirana) iz 1949;

Konvencija br.68 o prehrani posade brodova i posluživanju hrane posadi iz 1946 (čl.5);

Konvencija br.53 o svjedodžbama o stručnoj spremi časnika iz 1936 (čl.3 i 4);

Konvencija br.22 o ugovoru o ukrejanju pomoraca iz 1926;

Konvencija br.23 o repatrijaciji pomoraca iz 1926;

Konvencija br.87 o sindikalnoj slobodi i zaštiti sindikalnog prava iz 1948;

Konvencija br.98 o pravu organiziranja i kolektivnog ugovaranja iz 1949.

zaposleni na tim brodovima moraju imati odgovarajuće kvalifikacije ili obuku za dužnosti koje obnašaju.²⁶

Inspekcijom ili drugim odgovarajućim sredstvima svaka stranka konvencije se obvezuje potvrditi da je na brodovima, registriranim na njezinu području, postupljeno u skladu s međunarodnim konvencijama o radu koje je ona već ratificirala.²⁷ Dužna je također, provesti službenu istragu svake teže pomorske nezgode u kojoj su sudjelovali spomenuti brodovi. Konvencija ovlašćuje države stranke i da ispituju pritužbe u svezi s brodovima koji su uplovili u luke na njihovim teritorijima, a koji ne udovoljavaju standardima Konvencije.²⁸

Stoga će se ratifikacijom Konvencije o minimalnim standardima na trgovackim brodovima omogućiti provođenje sveobuhvatnijega inspekcijskog pregleda brodova u našim lukama, a time postići i učinkovitija zaštita od pristajanja podstandardiziranih brodova koji predstavljaju stalnu prijetnju morskim vodama Republike Hrvatske.

Obvezivanje tim normama za Hrvatsku znači i ispunjenje preduvjeta za primanje u punopravno članstvo Pariškog memoranduma o suglasnosti o kontroli nad brodovima u državi luke.²⁹ Naime, Republika Hrvatska postala je već strankom svih konvencija koje predstavljaju relevantne instrumente za prijam u članstvo Memoranduma, osim Konvencije broj 147.

Sam Memorandum ne postavlja nikakve nove standarde nego je instrument efikasne kontrole primjene standarda koje sadržavaju već ranije usvojene konvencije Međunarodne pomorske organizacije i Međunarodne organizacije rada.

Brojne su prednosti sudjelovanja Hrvatske u tome sustavu kontrole, koji kao regionalni evropski instrument uspješno funkcionira od 1982. godine.³⁰ Uz povećanje sigurnosti na moru i poboljšanje životnih i radnih uvjeta pomoraca, dostizanje europske razine u ovome području za našu zemlju je

26 Članak 2(e) Konvencije MOR-a br. 147. Tekst: Maritime Labour Conventions and Recommendations, International Labour Office, Geneva 1983.

27 Vidi pobliže: Guidelines for Maritime Industry Labour Legislation, Volume III, United Nations, New York, December 1991.

28 Pod pritužbom odnosno žalbom prema čl.4 st.3 Konvencije MOR-a broj 147 razumijeva se svaka informacija koju podnese jedan od članova brodske posade, profesionalno tijelo, udruga, sindikat ili općenito bilo koja osoba zainteresirana za sigurnost broda, razumijevajući pod tim sve opasnosti koje se odnose na sigurnost i zdravlje brodske posade.

29 Memorandum of Understanding on Port State Control - Memorandum o suglasnosti o kontroli nad brodovima u državi luke usvojen je u Parizu 26.siječnja 1982. od strane pomorskih vlasti četnaest zapadnoeuropskih zemalja u cilju pojačanog nadzora nad međunarodnim standardima kojima brodovi i njihove posade moraju udovoljavati. Tekst: International Legal Materials 1982 (21).

30 V. pobliže: V. Polić-Ćurčić,"Memorandum o suglasnosti o kontroli nad brodovima u državi luke", Pomorski zbornik, broj 29, Rijeka 1991, str. 167-181.

posebice važno zbog nužnosti sveobuhvatnije zaštite Jadranskoga mora od onečišćenja.

ZAKLJUČNE NAPOMENE

Zaključujući ovo razmatranje važno je istaknuti da je uz dosljedno poštivanje već usvojenih standarda, dostignutu razinu u ovome području potrebno i nadalje razvijati. Pritom treba svakako uvažavati i sugestije sindikata pomoraca i brodara.

Stupanjem na snagu za Hrvatsku Konvencije o minimalnim standardima na trgovačkim brodovima (12 mjeseci nakon dana registracije njezine ratifikacije) bit će učinjen korak naprijed u tome smjeru. U tu svrhu je potrebno uskladiti postojeće propise sa onim standardima te konvencije koji još nisu u njih ugradeni, te poduzeti sve potrebne pripreme radi njihove učinkovite primjene u praksi.

Takov pristup uređivanju uvjeta rada na moru za Hrvatsku kao pomorsku državu ima posebnu važnost, ne samo u cilju humanizacije uvjeta rada pomoraca i sigurnije plovidbe, nego i u nastojanjima za što bržim uključivanjem u krug razvijenih zemalja.

Summary

CONVENTIONS OF THE INTERNATIONAL LABOUR ORGANIZATION WHICH ARE BINDING FOR THE REPUBLIC OF CROATIA

This paper presents a review of all maritime conventions of the International Labour Organization (ILO) which are binding for the Republic of Croatia. These ILO standards are starting points in regulating the labour relations of Croatian seamen. The author provides basic information on all conventions in which the Republic of Croatia has become a party on the basis of the notifications of succession in relation to the conventions ratified or acceded by the former Socialist Federal Republic of Yugoslavia. A review of these conventions is given in the paper according to the subject matter they deal with.

The minimum internationally acceptable labour standards in merchant ships in accordance with Merchant Shipping (Minimum Standards) Convention 1976 (No.147), is considered separately. The procedure for the ratification of ILO Convention No. 147, by the Republic of Croatia has just started. The Convention prescribes a set of minimum standards relating to safety, social security, shipboard conditions of employment and living arrangements to be observed in merchant shipping registered under any flag, and refers to a number of other ILO conventions in its appendix. These conventions cover minimum age, medical examinations, articles of agreement, repatriation, officers' competency certificates, crew accomodation, sickness or injury benefits, freedom of association, protection of right to organize and collective bargaining.

Implementation of these ILO standards is particularly important in efforts of the Republic of Croatia to joining the Memorandum of Understanding on Port State Control.